

Loppijärven lintuja

Teksti: Juha-Matti Valonen, kuvat: Arttu Valonen

Loppijärveltä löytyy sen melko suuresta koosta johtuen erilaisia elinympäristöjä vesi- ja rantalinnuille ja Loppijärven linnusto onkin monilajinen. Tyypillisimpiä kesäisen Loppijärven lintuja ovat lokit ja tiirat sekä vesilinnuista uikut ja telkät.

Loppijärvellä on muutama hyvä lokkiuoto, missä pesii kymmeniä kalatiiroja, kala- ja nau-rulokkeja sekä sorsalinnuista heinäisorsia, taveja ja haapana. Vesillä liikkujan on syytä välttää luodoille maihinnousua ja muuta häirintää kesäaikaan.

Suomen kansallislintu laulujoutsen on pesinyt onnistuneesti Loppijärvellä jo useana vuonna. Isoista linnuista myös kurki kuuluu rehevien lahtien lajistoon. Silkkiuikkuja pesii yleisesti järviruokokasvustoissa ja härkälintukin kuuluu järven pesimälajistoon. Pulloon puhaltelijan, kaulushaikaran kuulee joinain vuosina järven suurimmista ruovikoista, missä pesii myös vuo-sittain ruskosuohaukka.

Loppijärven runsasta särkikalakantaa hyödyntävät monet lähiseuduilla pesivät linnut. Näistä näkyvimpiä ovat sääkset. Lähijärvillä ja lammilla pesivät kuikat ja kaakkurit käyvät myös päivittäin kalastusretkellä Loppijärvellä.

Myöhään syksyllä Loppijärven syvänteiden reunamille kerääntyy monisatapäinen isokoskeloparvi tankkaamaan itseään särjillä ja salakoilla. Suurta isokoskeloparvea seuraa myös monikymmen-päinen lokkiparvi, jotka saavat myös osansa koskeloiden ajamista pikkukalaparvista.

Kalatiira

Laulujoutsen

Ruokokerttunen

Sinisorsa

Telkkä

Tukkasotka

Loppijärven valkeat yöt -soutu

29.6.2018

Tervetuloa soutelemaan Loppijärvelle

Loppijärvellä on aina tilaa soutaa. Soutu on hyvä tapa rentoutua ja kuntoilla luonnon keskellä. Siksi kutsumme järven ympäristön väkeä mukaan leppoisaan koko perheen soutilutapahtumaan. Tässä tapahtumassa emme kilpaile. Me nautiskelemme.

Tässä soutilutapahtumassa ei ole määriteltyjä reittejä. Jokainen voi lähteä soutamaan mökkirannasta, tutulta venerannalta tai lainaveneellä sieltä mistä haluaa. Soutamaan voi lähteä mihin aikaan tahansa. Lisäksi tapahtuma-paikoilta kannattaa bongata vanhoja ja uusia tuttuja sekä tutustua monenlaisiin harrastuksiin. Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Järjestäjät

KIRKONKYLÄN UIMARANNALLA KLO 18-20 LASTEN RANTABILEET

- Peppi ja Maddaleena 18.00 – 18.30, lapsille ilmapalloja
- Liikuntatoimen keppihevos- ja tasapainorata
- Vanajavesikeskuksen Onni-Monni
- Talli Brynhildr toivottaa koko perheen tutustumaan talutusratsastuksen merkeissä Lára ja Herri islanninhevosiin sekä tapaamaan Suomenvuohia Hjördist ja Saedista
- Ongintaa opastaa Lopen seudun Kalavire
- Järven vettä voi tutkia näkösyvyyslevyllä ja haaveilla
- Mahdollisuus tehdä lyhyt soutu- tai kanoottiretki rannasta Kisasiareen. Pirjetan partio tuo kanootteja lainattavaksi
- Loppijärven ystävien ja Lopenkylän osakaskunnan infopiste
- Loppijärven mobiilireitin Maisematarinoita julkistaminen ja käytön opastus
- Ruokahukka ruotuun – katseet vesistöihin - hankkeen infopiste
- Lopen Samoojien ja Pirjetan partion puffetti klo 18 alkaen niin kauan kuin ihmisiä ja lettutaikinaa, makkaraa ja kahvia riittää.
- Kuhakilpailun punnitus klo 24

Apuvene päivystä tapahtumailtana klo 19-24, puh. 050-569 3673

Tapahtuman yleiset tiedustelut
Marja Ukkola, 0500-465 085

Muutokset mahdollisia. Etukäteen selviävät muutokset päivitetään Loppijärven ystävien kotisivuille. Tapahtumailtana toimintoja voidaan lyhentää tai perua sääolojen vuoksi.

SYRJÄN RANASSA KLO 18-24 KALLAKSENTIE 74

- Nuottaus klo 15 ja 18. Rannassa tarjolla särkimaistiaisia.
- Järventaustan kyläyhdistyksen puffetti
- Loppijärven ystävien infopiste
- Syrjän ja Loppijärven mobiilireittejä esitteleviä Maisematarinoita esitellään klo 20 Wanhassa Syrjässä (Kallaksentie 77)
- Sauna kuumana klo 19-22

SAJANIEMEN UIMARANNALLA KLO 18-24

- Särkiburgereita noin klo 19.30 alkaen
- Trubaduuri noin klo 19.30
- Sajaniemeläiset ry:n puffetti
- Soutuvene lainattavissa lyhyelle retkelle
- Loppijärven ystävien infopiste
- Mamyth -folk-yhtye klo 21
- Kuhakilpailun punnitus klo 24

SUP-melontaretki Syrjä-Sajaniemi-Syrjä ennakkovarauksella (25 €) klo 20. Suppailemme Sajaniemeen kuuntelemaan mystistä folkbändi Mamythia ja nauttimaan rantabuffetin antimista (ei sis. hintaan). Takaisin lähdemme n. klo 21.30. Syrjässä mahdollisuus saunoa retken päätteeksi. Retki sopii myös vasta-alkajille. Melontamatka noin 6 km. Myös jätti SUP-lauta vuokrattavissa 4-6 hgen ryhmälle. Lisätiedot ja varaukset p. 040 5031661 Tiina Kassari JaloSUP info(at)jalolautta.fi

Soutuveneiden ja SUP-lautojen vuokraus ennakkovarauksella: soutuveneet Tomi Järvinen (Kirkonkylä) puh. 0400-480 378 ja Esko Päläsi (Sajaniemi) puh. 050-569 3673, Sup-laudat Tiina Kassari info@jalolautta.fi, 040-503 1661

Tapahtuman järjestämiseen osallistuvat (jatkuu)

LOPEN SAMOOJAT

on perustettu v. 1979. Jäsenmäärä v. 2016 lopussa oli 319. Suomen Ladun toiminta-ajatuksen mukaisesti Lopen Samoojat edistävät ja kehittävät ensisijaisesti luonnossa tapahtuvaa terveysliikuntaa Lopen alueella keskittyen tarjoamaan suomalaisten suosimia matalan kynnyksen liikuntalajeja kuten retkeily, hiihto, pyöräily, lumikenkäily, talviuinti ja geokätköily. Sisäliikuntalajeina ovat lentopallo ja jumppa.

Lopen Samoojat vuokrasi Lopen kunnalta v. 2010 Kalamajan kymmeneksi vuodeksi. Lopen Samoojat vastaa vuokra-aikana rakennusten ylläpidosta ja huollosta, käyttökunnossa pitämisestä sekä alueen siisteydestä. Kalamaja on vuokrattavissa. Vuokrauksesta vastaa Jari Wilska, puh. 040 5061 402. Lisätietoja www.lopensamoojat.net

Pirjetan Partio on Lopen kunnassa toimiva 85-jäseninen yhteislippukunta, eli toimintaan osallistuvat sekä tytöt että pojat. Ryhmiä on kirkonkylässä ja Piipalassa. Lippukunta on perustettu 1975. Lippukunnanjohtaja on Leena Vesto, p. 0408312427. pirjetan.partio@gmail.com

www.loppi.fi

JÄRVENTAUSTAN KYLÄYHDISTYS RY

perustettiin 1981. Sen tarkoituksena on saattaa kyläläisiä yhteiseen toimintaan. Esim. kesäretket, teatterimatkat, juhannustanssit, lauluillat ja pikkujoulut ovat vetäneet väkeä.

Yhdistyksemme aktiiveista suuri osa on eläkeläisiä, mukaan toivottaisiin enemmän nuorta porukkaa. Ilahduttavaa on, että osa kesäloppilaisista on löytänyt meidät. Lisätietoja puheenjohtajaltamme Risto Kanervalta, 0400 321 202 tai www.loppenjarventausta.fi

Lopen Syrjä-seura ry perustettiin 2016 edistämään Lopen Järventaustassa sijaitsevan, kunnan omistaman vanhan Syrjän talonpoikaistalon säilyttämistä ja käyttöä kulttuurin ja leikin paikkana, kaikenikäisille. Lopen naisen kansallispuvun pohjana on käytetty Syrjän emäntä Maija-Stiinan asusteita 1800-luvun alkupuolelta. Saman vuosisadan lopulla Syrjässä viettivät kesäänsuomen kielen merkittävät tukijat Godenhjelmit ja monet Krohn-suvun jäsenet, tunnetuimpana Aino Krohn, myöhemmin kirjailija Aino Kallas. Hän ja sisarensa Aune Krohn ovat muistelleet kirjoissaan kesäparatiisikokemuksiaan Loppijärven maisemissa. <http://syrjaseura.org/>

LOPEN NUORISOVALTUUSTO

Tapahtuman järjestämiseen osallistuvat

LOPPIJÄRVEN YSTÄVÄT RY

on v. 1960 perustettu järvensuojelu-yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää Loppijärven ja sen välittömän luonnon ja maiseman suojelua ja hoitoa. Yhdistyksen jäsenistö koostuu sekä loppilaisista että kesäasukkaista. Yhdistyksen jäsenmaksu on 15€/hlö. Jäseneksi voit liittyä maksamalla jäsenmaksun tilille FI28 5253 1520 0294 15. Tuotto käytetään Loppijärven kunnostustoimenpiteisiin. Lisätiedot yhdistyksen toiminnasta www.loppijarvenystavat.fi

SAJANIEMEN KYLÄYHDISTYS SAJANIEMELÄISET RY

on perustettu 1979. Yhdistys järjestää vakituisille ja kesäasukkaille toimintaa ja tapahtumia ylläpitäen kylän yhteishenkeä. Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä Sajaniemessä vakituisesti asuvat sekä vapaa-ajan asukkaat. Yhdistys tiedottaa tapahtumista Lopen lehden seurapalstalla sekä kesän alussa talouksiin jaettavalla kesäkirjeellä. Lisätietoja pj. Nina Harjula puh. 050 555 6099

LOPEN SEUDUN KALAVIRE

Pertti Oksanen, puh. 040-330 6339

LOPENKYLÄN OSAKASKUNTA

Markku Ahlqvist, puh. 040-744 0511

Janika Kiverä, puh. 044-3226061

JALOLAUTTA

SUP-melonta eli suppailu on luonnonläheinen tapa liikkua vesillä ja nauttia järviluonnosta. SUP-laudan vakaus ja tasapaino monesti yllättävät ensikertalaiset positiivisesti. Eteneminen laudalla meloen ei vaadi mitään ennakkotaitoja, vaan touhuun pääsee jyvälle heti ensimmäisten vetojen myötä. Suppailu sopii himourheilijan kesätreenauksen tueksi, leppoisaan iltamelontaan ja koko perheen hauskaksi leikkivälineeksi. Jalolautalla vuokraamme SUP-lautoja, järjestämme ohjattuja retkiä ja SUP Voima ja venyttely -tunteja. Vuokrattavana on 15 SUP-lautaa sekä jätti SUP 4-8 melojalle. Retkiä ja SUP-treenejä järjestetään kaikille avoimina sekä ryhmille tilauksesta. Lisätietoja Tiina Kassari info(at)jalolautta.fi, puh. 0405031661

SAJANIEMEN OSAKASKUNTA

Esko Päläsi, puh. 050-569 3673

www.khly.fi

LOPPIJÄRVEN KUHAUNINKAALLINEN 2018

Loppijärven osakaskunnat kutsuvat sinut kuhakuninkaallinen-kisaan 29.6.2018 klo 18-24. Illan kuhasaaliit punnitaan klo 24 Sajaniemen ja Kirkonkylän uimarannoilla. Ilmoittautuminen kisaan tekstiviestillä: Kirkonkylän punnitukseen menijät Markku Ahlqvist 040-744 0511 ja Sajaniemen punnitukseen menijät Esko Päläsi 050-569 3673.

Kuhaa saa uistella joko soutaen tai sähköperämoottorilla.

Palkintona kiinnitys Loppijärven kuhakuninkaallinen-pokaaliin. Tapahtumailtana kuhaa saa uistella ilman osakaskunnan kalastuslupaa klo 18-24. Valtion kalastuksenhoitomaksu on toki oltava maksettuna. Sen voi maksaa esimerkiksi R-kioskilla tai osoitteessa <https://verkkokauppa.eraluvat.fi/fi/>

Kuhasoutu 2017 peruutettiin kovan tuulen vuoksi.

Kuhasoudun 2016 voittivat Janne Koskinen (kuvassa oikealla) 3,93kg ja Mika Suhonen 3,86kg kuhalla.

Kuhasoudun 2015 voittivat Tomi Järvinen ja Arto Salo, voittajakala painoi 3675g.

Kuhasoudun 2014 voittivat Tomi Järvinen, Arto Salo ja Anne Juurikas 4810 g kuhalla.

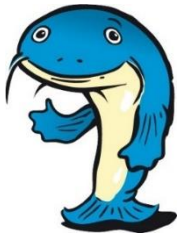
Hei!

Olen Onni-Monni! Voit kutsua minua iloiseksi eväkkääksi, makean veden muikeaksi saalistajaksi tai Vanajavesikeskuksen maskotiksi!

Joskus 150 vuotta sitten asustin itsekin Loppijärvessä joka on Vanajaveden vesistön latvajärvi. Nyt haluan olla mukana liputtamassa järvien suojelun puolesta! Minä jos kuka tiedän, että tällä seudulla on vaikka kuinka hienoja rantoja, joiden äärellä köllötellä. Ennen vanhaan kun tapasin päivät aina laiskotella Vanajaveden pohjalla ja saalistella yöllä. Vielä 1800-luvulla Vanajaveden vesistöissä oli paljon monneja! Eikä me oltu mitään pieniä kaloja – minulla oli pari iäkstä kaveria, jotka olivat kasvaneet yli puolitostametrisiksi! Mutta 1800-luvun lopulla me viiksekkäät veijarit muutimme muille maille.

Nyt pitkän tauon jälkeen tulini taas käymään täällä Kanta-Hämeessä. Tule ihmeessä moikkaamaan ja vaikka kuvauttamaan itsesi kanssani.

terveisin Onni-Monni

Lähde: www.vanajavesikeskus.fi

”OPETELTIIN TAAS SYÄMÄÄN HAUENPÄÄTÄ JA EROTTAMAAN SEN LUISTA MONENLAISTA VÄRKKIÄ, JA JOTKUT LÖYSIVÄT NIISTÄ KAIKKI PELTOKALUT, KASVISSAHROISTA ÄKEESEEN ASTI” (Sakari Pälsi ”Työtä ja juhlaa hämäläiskylässä”)

Aikana, jolloin vauriissakin talouksissa koettiin kevät puutteen tai ainakin tuoreen ruuan pulana oli keväinen kala jokavuotinen armo ja siunaus. Loppijärvenkin rannan molemmissa kylässä, Sajaniemessä ja Lopenkylässä, odotettiin jäiden lähtöä kopistellen jauholaarin reunoja ja syötiin viimeisiä, nahiistuneita nauriita. Taloisissakin taloissa lehmikarja oli rehun puutteessa tukevasti ummessa. Mutta juuri silloin saatiin ensimmäiset rysät sydettyä purojen suille ja päästiin keittämään ensimmäisiä kutuhaukia. Monen pieneläjän kevätkala suorastaan pelasti elämälle. Pellonjuuret olivat silloin heikot karjanlannan vähäisyyden takia, joten kansa horjahteli vielä toinen jalka metsänannin ja vedenviljan varassa.

Nuotta oli pyydysten pyydys, tehokas ja kaikin tavoin arvokas. Ei se ollut köyhän värkki vaan talollisen pyyntineuvo. Kai jokaisella talolla oli omansa, kellä vain oli väkeä sitä käyttää. Rannoilla, puoleksi vedessä, nökötti nuottakotia, joihin soudettiin suoraan sisään ja lapettiin nuotan havaat ja muut tarpeet kahteen paettiin, kylävalkamassa sitten veneisiin kaadettu kuuma terva ravitsi niin nuotan kuin ruuhetkin.

Sitten ryhtyi korkea esivalta pelkäämään, että kutuaikainen pyynti tyhjentää järvet kaloista, ja saattoihan tuossa hiukka perääkin olla. Säädettiin, että nuottaus saadaan aloittaa vasta juhannuksen alusviikolla. Siitä kyllä seurasi alamäki, joka jätti monesta talosta nuotat kuiville miesten silloin jo hiotessa maatöiden kimpussa ja kai se elo silloin jo riitti leveämpänä leipänäkin asujille. Kun leikattiin 20. vuosisata alkamaan, oli Sajaniemen kylässä muistitiedon mukaan nuotta enään Pälsillä ja Yli-Melkolla, Kallenautio kirjoittaa Lopen historiassa, että ”Viimeinen nuotta Loppijärvessä oli Yli-Melkolla, jossa nuottakalastusta harjoitettiin ensimmäiseen maailmansotaan saakka, ja varsin myöhään oli nuotta myös Pietilässä.” Lopenkylän Pietilän 90 vuotias vanhaisäntä Heikki vahvistaa, että vielä nykyäänkin on Pietilän kalakopilla vanhasta nuotasta jäljellä kelat ja kappale kaarnakohoilla varustettua potkua.

Molemmat Sajaniemen Sakarit, Pälsi ja Vuorenrinne ovat jättäneet jälkeensä kuvaukset 1900-luvun alun nuotanvedoista Loppijärvellä. Heidän ja monilukuisten menneiden nuottamiesten kunniaksi järjestetään Osakaskuntien ja Lopen Kalastusalueen toimesta historiallinen nuotanveto Sajaniemen Jalkusen entisen torpan, sittemmin aina rustholliksi kohonneen Syrjän-tilan rannassa osana ”Valkeat yöt”-soututapahtumaa. ”Kyllä teekkin tulette kattomaan, kuinka se käy”!

Teksti: Helge Joutsu

KALAVETENÄ LOPPIJÄRVI

teksti: Helge Joutsu, kuvat: Tuula Pirinen ja Juha-Matti Valonen

Lopen Lehdessä julkaistiin 26.05.1954 seuraavanlainen pikku-uutinen otsikolla ”Iso kuha Loppijärvestä”: ”Hauenkudun aikaan saivat veljekset P Loppijärvestä oloissamme harvinaisen suuren kuhan, joka punnittaessa painoi 7,6 kg. Aikaisemmin on v. 1929 saatu 7,5 kg (Sulo Friman). Edellämainitut veljekset ovat aikaisemmin saaneet yli 5 kg kuhia, samoin Friman 4-6 kg kuhia, joten väitteet, ettei muka Loppijärvi olisi kuhajärvi, ei täysin pidä paikkaansa.”

Kuhaa on siis saatu ennenkin ja suurta kuhaa onkin saatu. Useiden huonojen kuhavuosien jälkeen on kuhakanta määrätietoisesti istutustoiminnan ja lämpimien kesien ansiosta jälleen noussut suureen kukoistukseen. Yhdessä vahvan haukikannan kanssa se muodostaa vapakalastajille houkutuksen, jota on vaikea vastustaa.

Ja kalaanhan pääsee. Vuoden 2016 vaihteessa voimaantulleen uuden kalastuslain mukaan jokaisen 18 vuotta täyttäneen, mutta alle 65 vuotiaan kalastamaan aikovan on maksettava valtiolle kalastuksen-

hoidomaksua 39 € vuodessa, mutta tämän esimerkiksi R-kioskilla tehtyään saakin kalastaa yhdellä vavalla koko valtakuunan alueella. Loppijärvellä toimivat osakaskunnat

ovat sopineet, että lunastamalla valtion luvan lisäksi 10 € arvoisen uisteluluvan osakaskuntien luvanmyynnistä, saa sillä uistella käyttäen venettä kohti neljää viehettä koko järven alueella. Lopen kalastusalueen myymällä virkistyskalastuksen vuosiluvulla, 25 €, saat lisäksi käyttää uistellessa neljää viehettä yhtä lupaa kohti koko kalastusalueen yli 5000 vesihehtaarilla. Tarkemmat ohjeet saat esim. kotisivuilta www.ahven.net/luvat ja www.kalastusalue.fi

Järvellä on tilaa kalastaa ja kalaa, mitä kalastaa - ympäri vuoden. Järven kyläkohtaiset osakaskunnat myyvät edullisia lupia, hoitavat kalavesiä ja valvovat pyynnin laillisuutta ja luvallisuutta. He toivottavat Teidät tervetulleeksi kalaan Loppijärvelle!

Sajaniemessä lupia myy www.lopenpyoraliike.fi ja Lopenkylässä www.eraloppi.com Virkistyskalastuslupien lisäksi on saatavilla paikallisten asukkaiden ostettavaksi erilaisia pyydyskohtaisia kalastus- ja ravustuslupia.

RUOKAHUKKA RUOTUUN – KATSEET VESISTÖIHIN

Tiesitkö, että joka 20. ruokakassallinen päätty hukkaan heitettäväksi ja vuosittain haaskaamme yli 20 kiloa ruokaa henkilöä kohden pelkästään kodeissa? Tule oppimaan, miten ruokahukka vaikuttaa vesistöihin Kirkonkylän uimarannalle soutuapahtumailtana.

Ruokahukka ruotuun – katseet vesistöihin -hankkeen tavoitteena on tuoda kuluttajille tietoa mahdollisuuksista vaikuttaa ympäristön, erityisesti vesistöjen tilaan omilla valinnoillaan sekä edistää ravinteiden kierrätystä. Tavoitteena on myös vähentää ruokahävikkiä ja aktivoida vapaaehtoista vesienhoitotyötä havainnollistamisen ja positiivisen viestinnän avulla. Hanketta toteutetaan järjestämällä alueellisia Hyppää hyvän kierteeseen -infoja ja näytöksiä, Ruokahukka ruotuun -ruokakoulutuksia sekä infotapahtumia lapsiperheille. Lisäksi kootaan vapaaehtoisten Hukantorjuntapartio toimimaan ruokahävikin vähentämisen 'lähettiläinä.

Hanketta rahoittaa ympäristöministeriön ravinteiden kierrätystä edistävä ja Saaristomerellä parantava ohjelma. Kesto 1.8.2017 - 31.12.2019. Toteuttaja Maa- ja kotitalousnaisten keskus yhdessä alueellisten toimijoiden kanssa.

LOPPIJÄRVEN MOBIILIREITTI

Loppijärven maisemiin ja tarinoin voi nyt tutustua mobiilioppaan avulla. Maksuton sovellus löytyy älylaitteesi sovelluskaupasta nimellä **Nomadi** tai verkosta www.citynomadi.com. Kyllä tehty reitit löytyvät KyläNomadi -palvelusta. Tai kirjoita Loppi etsi-riville.

Loppijärven mobiilireitti pitää sisällään tarinoita maisemasta, ihmisistä, elämästä ennen ja nyt Loppijärvellä, merkittävistä rakennuksista ja muistomerkeistä sekä tietenkin tietoa luonnosta ja järven kunnostuksista. Reitillä on pituutta noin 30 km ja tutustumiskohteita yli 60.

Oman pienen reitinsä muodostaa Syrjän talon tarina. Syrjän mobiilireitti löytyy Citynomadista hakusanalla Syrjä ja lisäksi reitti aukeaa Loppijärven mobiilireitin Syrjän pisteestä.

Loppijärven mobiilireitti on toteutettu Maisematariinoita -hankkeen avulla (2016 - 2018). Hanketta rahoittivat paikalliset Leader -toimintaryhmät ja maaseuturahasto. Hankkeen toteutti MKN Maisemapalvelut, ProAgria Etelä-Suomi ry. Mukana toteutuksessa olivat mm. Loppijärven ystävät, Syrjä-seura ja Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys sekä suuri joukko aktiivisia loppijärveläisiä.

Mobiilireitille on tarjolla opastusta soutuapahtumassa Ruokahukka ruotuun -hankkeen pisteellä.

Mamyth on ulottuvuusmatka kauniista fantasiasadusta muinaiseen runolauluun. Yhtye yhdistelee omaperäisesti soittimia, musiikkityylejä ja aikakausia, vahvalla tunteella ja rajattomalla mielikuvituksella. Mamythin instrumentteina ovat kantele, nokkahuilu, koskettimet, basso, rummut, perkussiot ja moniääninen laulu. Melodisuus, vahva rytmikka sekä yhtyeen näyttävät esiintymisasut vievät kuulijan sadunhoitoiselle matkalle, jossa perinnesävel ja etniset mausteet luovat yhdessä uudenlaisen, ajattoman maailman.

Mamyth -yhtyeen jäsenistä koostuva ryhmä esiintyy Sajaniemen uimarannalla soutuapahtumailtana 29.6.2018 noin klo 21 alkaen.

LOPPIJÄRVEN SÄRKIHERKKU

- 1 kg perattuja ja paloiteltuja särkiä
- 1 – 2 dl ketsuppia tai tomaattipyreetä
- 1 -2 dl öljyä
- 2 – 3 sipulia paloiteltuna

suolaa, kokonaisia pippureita, laakerinlehtiä, tilliä

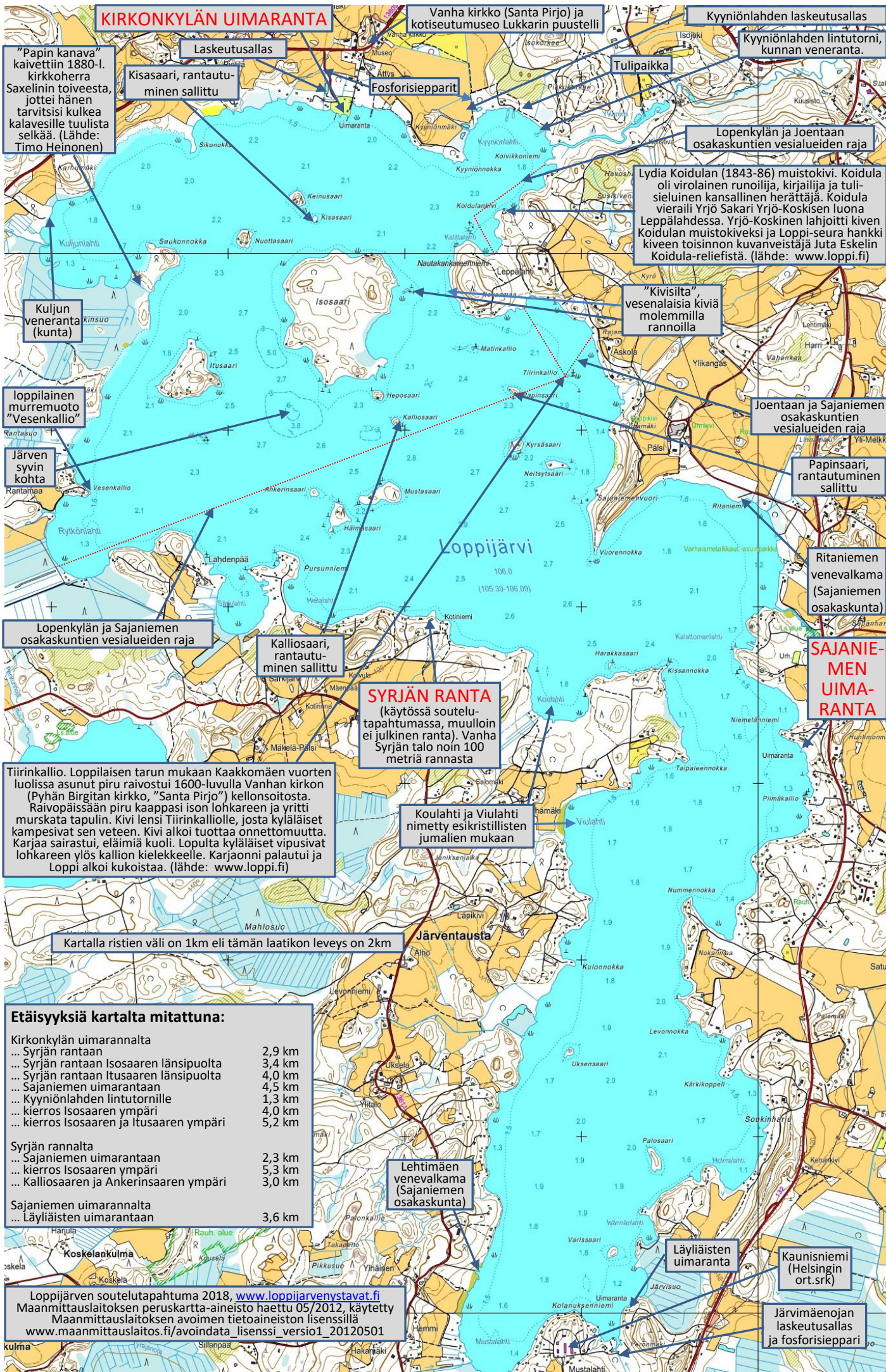
Perkaa särjet huolella (suomusta, leikkaa kaikki evät, pää ja pyrstö pois ja pese kala sisältä esim. hammasharjalla) ja paloittele sopiviin annospaloihin.

Yllä olevaan perusohjeeseen voit lisätä muutakin mielestäsi, esim. valkosipulia, oliiveja, kaprista, chiliä, pekonia.

Lado kalan palat puhtaisiin lasitölkkeihin ja lusikoi sekoitetut mausteneesteet, laakerinlehti ym. joukkoon niin, että purkki täyttyy 2/3. Näin ei sisältö pursua ulos kypsytymisen aikana. Kierrä kannet tiukasti kiinni ja laita purkit ritilälle kylmään uuniin. Säädä uunin lämpötila 120 asteeseen ja anna muhia 4 – 5 tuntia kalojen koosta riippuen. Käännä sitten uunin termostaatti nolnaan ja anna säilykkeiden jäähtyä hitaasti uunissa (näin purkit eivät halkea). Säilytä jäähtyneitä säilykkeitä kellarissa tai jääkaapissa.

KIRKONKYLÄN UIMARANTA

Vanha kirkko (Santa Pirjo) ja kotiseutumuseo Lukkarin puustelli

Kyyniönlahden laskeutusallas

"Papin kanava" kaivettiin 1880-l. kirkkoherra Saxelinin toiveesta, jottei hänen tarvitsisi kulkea kalavesille tuulista sekää. (Lähde: Timo Heinonen)

Laskeutusallas

Fosforisieparit

Kyyniönlahden lintutorni, kunnan veneranta.

Lopenkylän ja Joentaan osakaskuntien vesialueiden raja

Lydia Koidulan (1843-86) muistokivi. Koidula oli virolainen runoilija, kirjailija ja tulusieluinen kansallinen herättäjä. Koidula vieraili Yrjö Sakari Yrjö-Kosken luona Leppälahdessa. Yrjö-Koskinen lahjoitti kiven Koidulan muistokiveksi ja Loppi-seura hankki kiveen toisinnon kuvanveistäjä Jutta Eskelin Koidula-reliefistä. (lähde: www.loppi.fi)

"Kivisilta", vesenalaisia kiviä molemmilla rannoilla

Kuljun veneranta (kunta)

loppilainen murremuoto "Vesenkallio"

Järven syvin kohta

Joentaan ja Sajaniemen osakaskuntien vesialueiden raja

Papinsaari, rantautuminen sallittu

Ritaniemen venealkama (Sajaniemen osakaskunta)

Lopenkylän ja Sajaniemen osakaskuntien vesialueiden raja

Kalliosaari, rantautuminen sallittu

SYRJÄN RANTA
(käytössä soutu-
tapahtumassa, muulloin
ei julkinen ranta). Vanha
Syrjän talo noin 100
metriä rannasta

SAJANIEMEN UIMARANTA

Tiirinkallio. Loppilaisen tarun mukaan Kaakkomäen vuorten luolissa asunut piru raivostui 1600-luvulla Vanhan kirkon (Pyhän Birgitan kirkko, "Santa Pirjo") kellonsoitosta. Raivopäissään piru kaappasi ison lohcareen ja yritti murskata tapulin. Kivi lensi Tiirinkalliolle, josta kyläläiset kampsivat sen veteen. Kivi alkoi tuottaa onnettomuutta. Karjaa sairastui, eläimiä kuoli. Lopulta kyläläiset vipusivat lohcareen ylös kallion kielekkeelle. Karjaonni palautui ja Loppi alkoi kukoistaa. (lähde: www.loppi.fi)

Koulahti ja Viulahti nimetty esikristillisten jumalien mukaan

Kartalla ristien väli on 1km eli tämän laatikon leveys on 2km

Etäisyyksiä kartalta mitattuna:

Kirkonkylän uimarannalta	
... Syrjän rantaan	2,9 km
... Syrjän rantaan Isosaaren länsipuolta	3,4 km
... Syrjän rantaan Itusaaren länsipuolta	4,0 km
... Sajaniemen uimarantaan	4,5 km
... Kyyniönlahden lintutornille	1,3 km
... kierros Isosaaren ympäri	4,0 km
... kierros Isosaaren ja Itusaaren ympäri	5,2 km
Syrjän rannalta	
... Sajaniemen uimarantaan	2,3 km
... kierros Isosaaren ympäri	5,3 km
... Kalliosaaren ja Ankerinsaaren ympäri	3,0 km
Sajaniemen uimarannalta	
... Läyliäisten uimarantaan	3,6 km

Lehtimäen venealkama (Sajaniemen osakaskunta)

Läyliäisten uimaranta

Kaunisniemi (Helsingin ort.srk)

Loppijärven soutu-
tapahtuma 2018, www.loppijarvenystavat.fi
Maanmittauslaitoksen peruskartta-aineisto haettu 05/2012, käytetty
Maanmittauslaitoksen avoimen tietoa-aineiston lisenssiä
www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lisenssi_versio1_20120501

Järvimäenojan laskeutusallas ja fosforisieparit